

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 13C/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214212476
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Gašpirová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2015:1214212476.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave, v konaní pred samosudcom Mgr. Zuzanou Gašpirovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s. r. o., IČO: 47 150 513, Šoltésovej 14, Bratislava, zastúpený: AK SOUKENÍK ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporcovi: Š. G., F.Č..XXXXXXXXXX, D. N. C. XXXX/XX, N., zastúpený opatrovníčkou G. T., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 331,94 Eur, s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 19.5.2014 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia 331,94 Eur s príslušenstvom z titulu zaplatenia zmluvnej pokuty.

Svoj návrh odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca uzavrela s navrhovateľom ako postupníkom dňa 24.6.2013 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol aj odplatný prevod pohľadávky voči odporcovi, uplatnenej v tomto konaní pod referenčným číslom XXXXXXXXXXXX. Odporca ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa ako poskytovateľom zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby odporcovi. Ten sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu Služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou a Všeobecnými podmienkami. V prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa bol odporca povinný uhradiť zmluvnú pokutu, výška ktorej bola dohodnutá v Zmluve/ Dodatku o pripojení. Účelom dojednania zmluvnej pokuty bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V tomto prípade je teda odporca sankcionovaný za nesplnenie si povinností, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojené/z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia odporcovi). Široké a demonštratívne vymedzenie povinností odporcu, porušenie ktorých zakladá právo navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty je konkretizované ďalšou podmienkou, ktorou je následné vypojenie SIM karty. K vypojeniu SIM karty môže dôjsť len na základe splnenia taxatívne vymedzených podmienok. Odporcovi bola vystavená faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 25.5.2011, znejúca na sumu 331,94 Eur, ktorú odporca neuhradil. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti sa dostal do omeškania a navrhovateľ má nárok na zaplatenie príslušného úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov.

Uznesením č.k. 13C/37/2014-41 zo dňa 6.8.2015 súd v zmysle § 29 ods. 2, 5, 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) ustanovil odporcovi opatrovníka: G. T., súdnu tajomníčku tunajšieho súdu, nakoľko pobyt odporcu sa nepodarilo zistiť a na adrese známej súdu sa nezdržoval.

Opatrovník sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a to za zachovania lehoty 5 dní podľa § 156 ods. 3 O.s.p., kedy miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 16.9.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: Zmluvou o pripojení Fix zo dňa 13.6.2007, Dodatkom k zmluve o pripojení Fix zo dňa 13.6.2007, Dodatkom k zmluve o pripojení Fix zo dňa 14.11.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 25.5.2011, zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 24.6.2013, zoznamom postúpených pohľadávok a zistil nasledovný skutkový stav:

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. ako poskytovateľ a odporca ako účastník uzavreli dňa 13.6.2007 Zmluvu o pripojení Fix spolu s Dodatkom k zmluve o pripojení, v zmysle ktorých sa dodávateľ zaviazal poskytovať odporcovi program služieb Fix 500 s dobou viazanosti 24 mesiacov a zároveň zabezpečiť predaj zľavneného mobilného telefónu Nokia 3110 black.

Z priloženého Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 14.11.2008 (uzavretého medzi T-Mobile Slovensko, a.s. ako poskytovateľom a odporcom ako účastníkom) je zrejmé, že jeho predmetom bol rovnako záväzok dodávateľa poskytnúť odporcovi program služieb Fix 500, a to vo vzťahu k SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Poskytovateľ sa ďalej zaviazal, že účastníkovi zabezpečí predaj zľavneného mobilného telefónu Nokia 5310 repro. Odporca ako účastník sa zaviazal podľa bodu 1 písm. c) dodatku k zmluve riadne a včas platiť cenu Služieb poskytovateľovi podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení Fix, Všeobecnými podmienkami poskytovania predplatenej verejnej elektronickej komunikačnej služby Easy spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby Fix, platným Cenníkom, Cenníkom služby Fix a týmto Dodatkom. Medzi zmluvnými stranami bola taktiež dohodnutá doba viazanosti 32 mesiacov. V zmysle bodu 2 dodatku sa odporca ako účastník zaviazal, že po dobu viazanosti nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by poskytovateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo ju vypovedať z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď zmluvy zo strany účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie účastníka od zmluvy z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane poskytovateľa. Zmluvné strany sa v bode 3 Dodatku dohodli, že v prípade porušenia zmluvných povinností účastníka (najmä hoci ktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany poskytovateľa, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke čl. 1 tohto Dodatku. Zmluvná pokuta v tabuľke č. 1 dodatku činila 10.000,-Sk (331,94 Eur) s DPH.

Poskytovateľ (T-Mobile Slovensko, a.s.) vystavil odporcovi dňa 8.5.2011 faktúru č. XXXXXXXXXXXX, splatnú dňa 25.5.2011, ktorou si vyúčtoval zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, uzavretou medzi postupcom Slovak Telekom, a.s. a postupníkom BL Telecom collection, s.r.o., boli na postupníka postúpené pohľadávky postupcu, vrátane pohľadávky voči odporcovi.

Odporca faktúrou vyúčtovanú zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur právnenému predchodcovi navrhovateľa neuhradil.

Súd uvádza, že z rozhodovacej činnosti mu je známa skutočnosť, že spoločnosť T-mobile Slovensko, a.s., IČO: 35 705 019 bola vymazaná z Obchodného registra ku dňu 30.6. 2010 a jej univerzálnym právny nástupcom sa stala spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia dodatku k zmluve o pripojení, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné doplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia dodatku z Zmluve o pripojení, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia dodatku z Zmluve o pripojení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z vykonaného dokazovania možno ustáliť, že odporca uzavrel so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. (nástupníckou spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. bola spoločnosť Slovak Telecom, a.s.) zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie v nej špecifikovaných telekomunikačných služieb. Za ich poskytovanie bola odporca povinný zaplatiť poskytovateľovi dohodnutú cenu podľa zvoleného programu služieb.

Súd vychádzajúc z charakteru zmluvy o pripojení (a uzavretých Dodatkov) uvádza, že ide zmluvu spotrebiteľskú, v rámci ktorej má poskytovateľ telekomunikačnej služby postavenie dodávateľa a účastník postavenie spotrebiteľa. Súd bol preto povinný skúmať túto zmluvu z hľadiska jej obsahu, zamerajúc sa najmä na bod 3 Dodatku zo dňa 14.11.2008, v ktorom bola dohodnutá povinnosť odporcu zaplatiť zmluvnú pokutu, a to pre prípad porušenia zmluvných povinností účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty. Súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že občianskoprávne konanie je konaním sporovým, založeným na princípe kontradiktórnosti. V zmysle § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je to vždy účastník konania, ktorý je povinný označiť (alebo predložiť) súdu dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V prípade, že tak neurobí, neunesie dôkazné bremeno, čo má za následok neúspech v samotnom konaní. Znamená to, že ak navrhovateľ neosvedčí existenciu ním tvrdých rozhodných skutočností, z ktorých odvodzuje svoj uplatnený nárok, súd návrh zamietne. V tomto konaní bol navrhovateľ povinný osvedčiť existenciu porušenia zmluvnej povinnosti odporcu tak, ako to predpokladá aj bod 3 Dodatku. Hoci z predloženého dodatku je zrejmé, že poskytovateľ a účastník si dohodli vznik povinnosti účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu, povinnosťou navrhovateľa v tomto konaní bolo preukázať vznik relevantnej skutočnosti osvedčujúcej nárok na jej zaplatenie - teda preukázať konkrétne porušenie povinnosti odporcom. Z predložených listinných dôkazov však súd nemohol zistiť, kedy, ako, v akom

rozsahu a vlastne ktorú povinnosť odporca porušil a či následkom tohto porušenia došlo aj reálne k vypojeniu SIM karty zo strany poskytovateľa.

Aj v prípade, že by súd ustálil existenciu porušenia konkrétnej povinnosti odporcom, nemohol by uplatnenému návrhu vyhovieť. Súd je toho názoru, že ustanovenie bodu 3 dodatku (v ktorom je stanovená povinnosť odporcovi zaplatiť zmluvnú pokutu) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je táto v zmysle zákona neplatná a nemožno z nej generovať vznik akejkoľvek povinnosti. Hoci súd nepopiera, že inštitút zmluvnej pokuty, ako jedna z foriem zabezpečenia záväzku, predstavuje pre zmluvnú stranu, ktorá si neplní svoje povinnosti v podstate majetkovú sankciu a do istej miery má nahrádzať plnenia, ktoré by veriteľ nepochybne obdržal, keby dlžník plnil svoje povinnosti riadne a včas, predsa len v prípade spotrebiteľských zmlúv, kedy zákonná úprava kladie akcent na zabezpečenie ochrany spotrebiteľa ako zmluvne nepochybne slabšej strany, súd musí prihliadnuť na primeranosť tohto dojednaní. Taktiež musí prihliadnuť na to, či pre dlžníka (spotrebiteľa) neplynú zo zmluvného dojednaní neprimerané následky alebo sankcie. Najmä v prípade spotrebiteľských zmlúv, kedy spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť ani individuálne dojednať jednotlivé zmluvné ustanovenia upravujúce vznik jeho jednotlivých povinností, je nutné prihliadnuť na zabezpečenie minimálne rovnosti zmluvných strán.

Okrem toho, že povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu (v zmysle čl. 3 dodatku) zaväzuje výlučne odporcu ako spotrebiteľa (a už v tomto momente predstavuje neprijateľnú výhodu na strane dodávateľa), súd poukazuje najmä na všeobecnosť obsahu tohto zmluvného dojednaní. Z jeho obsahu je zrejmé, že účastník (spotrebiteľ) je povinný v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti (v zátvorke tohto dojednaní sú demonštratívne špecifikované len niektoré povinnosti) a následného vypojenia SIM karty uhradiť zmluvnú pokutu v konkrétnej stanovenej výške 331,94 Eur. Podľa názoru súdu, takto dojednaná povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, nerefektuje rozsah prípadného porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Teda je stanovená všeobecne bez ohľadu na závažnosť porušenia povinnosti spotrebiteľom. V rámci takto dojednanej zmluvnej pokuty by mohla nastať situácia, že spotrebiteľovi, ktorý uhradil faktúry riadne a včas počas temer celej doby viazanosti a nezaplatením jednej ceny za poskytnuté služby riadne a včas by mu vznikla povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu 331,94 Eur rovnako ako inému účastníkovi, ktorý by si svoje povinnosti neplnil od začiatku, čím by nepochybne spôsobil dodávateľovi vznik väčšej finančnej straty. Z tohto dôvodu súd považuje zmluvné dojednanie bodu 3 dodatku v nadväznosti na Tabuľku č. 1 dodatku (v ktorej je vymedzená výška zmluvnej pokuty) za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Okrem uvedeného súd v tejto súvislosti poukazuje aj na viaceré právoplatné súdne rozhodnutia (napr. rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 12.06.2012, sp. zn. 13C/155/2011, rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 06.12.2011, sp. zn. 4C/162/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.03.2012, sp. zn. 16Co/32/2012, rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 39C 451/2011 zo dňa 4.7.2011, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 12C 418/2012 zo dňa 15.12.2014, rozsudok Okresného súdu Trnava 37C 4/2012-64 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10co 206/2012 zo dňa 27.11.2012, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10c 358/2012-43 zo dňa 17.10.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16co 8/2014 zo dňa 24.2.2014 a iné), ktorými súdy vyhlásili obdobnú zmluvnú podmienku za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Súd vychádzajúc zo zákonného ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka preto nemôže poskytnúť právnu ochranu nároku, uplatnenému a vychádzajúcemu zo zákonného ustanovenia, ktoré bolo súdnym rozhodnutím označené ako neprijateľná zmluvná podmienka.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Nárok na náhradu trov konania vznikol síce odporcovi, ako úspešnému účastníkovi, avšak vzhľadom k tomu, že mu v konaní žiadne trov nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O. s. p.)

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.